

บันทึก

เรื่อง การนำเงินค่าธรรมเนียมการใช้นายถนนทางหลวงและสะพาน
ตามพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้นายถนนทางหลวง
และสะพาน พ.ศ.๒๕๓๗ ไปใช้ในการสร้างสะพานลอยคนเดินข้าม

กรมทางหลวงได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ คค ๐๖๑๐.๔.๓/๘๘๘๕ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๓๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า กรมทางหลวงมีความประสงค์ที่จะสร้างสะพานลอยคนเดินข้ามบนทางหลวงสายบางนา-ตราด ระหว่าง กม. ๕+๓๐๐- กม. ๖+๐๘๐ โดยใช้เงินค่าธรรมเนียมผ่านทาง แต่เนื่องด้วยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้นายถนนทางหลวงและสะพาน พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้นายถนนทางหลวงและสะพาน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้บัญญัติว่า “เงินค่าธรรมเนียมการใช้นายถนนทางหลวงหรือสะพานที่เก็บได้และเงินค่าปรับเนื่องจากการกระทำความผิดตามความในพระราชบัญญัตินี้ จะนำไปใช้ได้เฉพาะในการบูรณะทางหลวงและสะพานและในงานส่วนที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการใช้นายถนนทางหลวงหรือสะพาน” กรมทางหลวงจึงขอหารือว่าการนำเงินดังกล่าวไปใช้ในการสร้างสะพานลอยคนเดินข้ามจะเป็นการขัดต่อมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้นายถนนทางหลวงและสะพานฯ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหารือของกรมทางหลวงดังกล่าว ประกอบกับได้ฟังคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงคมนาคม (สำนักงานปลัดกระทรวง และกรมทางหลวง) แล้ว เห็นว่า มาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้นายถนนทางหลวงและสะพาน พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมการใช้นายถนนทางหลวงและสะพาน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๔ บัญญัติว่า “เงินค่าธรรมเนียมการใช้นายถนนทางหลวงหรือสะพานที่เก็บได้และเงินค่าปรับเนื่องจากการกระทำความผิดตามความในพระราชบัญญัตินี้จะนำไปใช้ได้เฉพาะในการบูรณะทางหลวงและสะพานและในงานส่วนที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการใช้นายถนนทางหลวงหรือสะพาน” ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า กรมทางหลวงจะนำเงินค่าธรรมเนียมการใช้นายถนนทางหลวงหรือสะพานที่เก็บได้และเงินค่าปรับไปใช้ได้มีอยู่เพียง ๒ กรณี คือ นำไปใช้ในการบูรณะทางหลวงและสะพานกรณีหนึ่ง และนำไปใช้ในงานส่วนที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการใช้นายถนนทางหลวงและสะพานอีกกรณีหนึ่ง เท่านั้น

สำหรับกรณีการนำเงินค่าธรรมเนียมและเงินค่าปรับไปใช้เพื่อการบูรณะทางหลวงและสะพานนั้น คำว่า “บูรณะ” ในที่นี้พระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมฯ มิได้ให้ความหมายเป็นพิเศษแตกต่างจากความหมายทั่วไปแต่อย่างใด จึงต้องพิจารณาความหมายของ

คำนี้จากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งให้ความหมายว่า “ซ่อมแซมทำให้กลับคืนดีเหมือนเดิม” ฉะนั้น ในพระราชบัญญัตินี้จึงหมายถึงการนำเงินนั้นไปใช้ซ่อมแซมทางหลวงและสะพานให้กลับคืนดีเหมือนเดิม ส่วนกรณีการนำเงินค่าธรรมเนียมและเงินค่าปรับไปใช้ในงานส่วนที่เกี่ยวเนื่องกับการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการใช้นายยนต์รับทางหลวงหรือสะพานนั้น จะต้อง มีข้อเท็จจริงที่เห็นได้ว่า งานนั้นมีส่วนเกี่ยวข้องอย่างหนึ่งอย่างใดกับการจัดเก็บค่าธรรมเนียม

ตามข้อหารือของกรมทางหลวงที่ว่า จะนำเงินค่าธรรมเนียมการใช้นายยนต์รับทางหลวงและสะพานที่เก็บได้ตามพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมฯ ไปใช้สร้างสะพานลอยคนเดินข้ามได้หรือไม่นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๘) เห็นว่า เนื่องจากรมิได้เป็นการนำเงินไปใช้ซ่อมแซมทำให้ทางหลวงหรือสะพานกลับคืนดีเหมือนเดิมอันจะ ถือว่าเป็นการบูรณะทางหลวงและสะพาน หรือมิได้มีส่วนที่เห็นได้ว่า สะพานลอยคนเดินข้ามนั้น เป็นงานส่วนที่เกี่ยวเนื่องกับการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการใช้นายยนต์รับทางหลวงหรือสะพานแต่อย่างใด ดังนั้น จึงเป็นการนำเงินไปใช้ในกิจการอื่นนอกจากที่กฎหมายบัญญัติไว้ ซึ่งเป็นการขัด ต่อบทบัญญัติมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติกำหนดค่าธรรมเนียมฯ ย่อมจะกระทำมิได้

(ลงชื่อ) อักษราทร จุฬารัตน

(นายอักษราทร จุฬารัตน)

รองเลขาธิการฯ

ปฏิบัติราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๓๖